

(…UCKSACHE)

19. (175) Четвер 30. січня 1941. Ціна 30 сот.

КРА[illegible]ВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81 АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39	„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung. Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7. Verwaltung; Reichsstrasse 34.	ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном: місячно . . . . . . 6 зол. Курс 1 нім. марки = 2 зол. 5 чеських корон = 1 зол.

Німецькі далекострільні гармати

ОБСТРІЛЮЮТЬ ВІЙСЬКОВІ ОБЕКТИ В ПІВДЕННІЙ АНГЛІЇ.

БЕРЛІН, 28. І. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:**

На захід від Ірляндії вдалося німецьким літакам на далекі віддалі обкидати влучно бомбами ворожий торговельний корабель. Заміновано одну англійську пристань.

Батерії далекострільних гармат обстрілювали вечором 27. січня військові обекти в південно-східній частині Англії.

Минулої ночі ворог не переводив налетів ні на німецькі, ні на зайняті терени.

Ловецькі літаки зістрілили вчора ворожий літак. Пропав один німецький літак.

Успішна акція нім. міноловів

проти англійських літаків

БЕРЛІН, 28. І. — Ворожі літаки намагалися заатакувати фльотилю німецьких міноловів. Не зважаючи на погану погоду й високу хвилю, німецьким міноловам вдалося відперти атаку літаків і два з них так важко ушкодити, що вони мабуть пропали. Німецькі мінолови дальше продовжували свою акцію.

Великі втрати греків і анґлійців

РИМ, 28. І. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

Підчас боїв на **грецькому фронті** ворог мав великі втрати. Італійські війська взяли полонених і здобули автоматичну зброю. Ескадри італійського летунства перевели сильні атаки на ворожі самоходові табори, скупчення військ і ворожі становища.

В **Киренаїці** тривають дальше бої на захід від **Дерни**. Італійські війська відперли ворожі батави, завдаючи їм втрати, та взяли полонених.

Італійське летунство обкидало бомбами панцирні самоходи та обстрілювали скорострілами відділи піхоти. Ловецькі літаки зістрілили два ворожі літаки типу Еррикен.

На терені **Східньої Африки** італійські кольорові війська заатакували несподівано на фронті Кенії висунені становища ворога та завдали ворогові важкі втрати в людях та в военному матеріялі. Летунські відділи успішно бомбардували ворожі вантажні самоходи й панцирні вози. Ловецькі літаки зістрілили два ворожі літаки.

Ворожі літаки налетіли вночі з 27. на 28. січня на **Катанію**, де скинули кілька бомб, без ніяких шкід. Атака на **Неаполь** спричинила деякі матеріяльні шкоди, без жертв у людях.

Сторпедування анґл. корабля

НЮ-ЙОРК, 28. І. — Як повідомляє американська агенція „Есошіетид Пресс" з Маямі на Фльориді, радіостація Тропикел Редіо перейняла сигнали про рятунок великого англійського турбінового корабля **„Емпресе оф Австралія"**, містоти **21.833 тон.** Цей корабель сторпедували на Атлянтику, 200 миль від західнього побережжя Африки.

—o—

Боротьба за владу в Анґлії

ШТОКГОЛЬМ, 28. І. — Зі звітів з Лондону виходить, що різниці поглядів серед урядових анґлійських кол прибрали **грізні розміри.** Тепер іде в Анґлії закулісова гра, яка рішить, хто дістане **диктаторські господарські повновласті.** Черчіль є проти того, щоб одна особа дістала керму анґлійського виробництва, він є радше за створенням окремої комісії. Черчіль не має довіря до особи майбутнього господарського „диктатора", що ним має бути **Бевін,** теперішній міністр праці. Бевін зовсім отверто намагається зайняти становище господарського „диктатора". Черчіль бачить в особі Бевіна **грізного конкурента.** Крім Бевіна вважають кандидатом на це становище **лорда Бівер継брука,** міністра летунського виробництва, власника великого пресового концерну. Між цими трьома головними анґлійськими політиками йде тепер **завзята боротьба за владу.** А тимчасом военний промисл Анґлії постійно виказує великий упадок виробництва.

—o—

Ніппон і Пацифік

Перед кількома днями державний секретар морських справ Злучених Держав Північної Америки гостро підкреслив небезпеку, яка повстала для Америки з огляду на уфортифіковання Ніппоном Каролінських і Маршальських островів, та аж висловив жаль (!), що допущено своєчасно до ніппонського мандату над цими островами. Зі свого боку Ніппон недвозначно перестеріг Америку перед побрязкуванням шабелькою.

Доволі кинути оком на карту Пацифіку, щоби збагнути небезпеку цих фортифікованих островів для американської »вартівні« при берегах азійського континенту, — Филипинських островів. На тлі напруження відносин поміж Ніппоном та З. Д., яке тепер приймає специяльно гостру форму, боротьба за Тихий Океан, його сирівці і кольонізаційні терени входять у рішальну фазу.

На протилежних побережжях Тихого Океану (Пацифіку), виросли в минулому століттю дві позаевропейські потуги, що їх значіння і сила дійшли в наших часах до шпилю. Пацифік набирає значіння грища, що ділить і лучить ті потуги. Питання Пацифіку і роля Ніппону в ньому доходить теж до шпилю.

Сорок сім літ тому вперше виринуло це питання. Це було після китайсько—ніппонської війни 1894 року. До 1905 року питання Пацифіку було під знаком *російського* панування. Росія гіпнотизувала ввесь світ чисельною величиною своєї території і населення. Непереможний похід Росії на сході був зломаний подіями 1905—1906 років.

Тогочасні військові знавці й політики вважали, що війна скінчиться в найкращому випадку висиленням обох сторін без рішальних успіхів, у найгіршому випадку рахувалися з можливістю російської перемоги. Громом з ясного неба була блискуча перемога ніппонців, що впродовж 1½ року не дала противникам виграти ні одного бою. Блискучий успіх Ніппону відсунув Росію з рядів рішальних чинників над Пацифіком. Революція 1917, року ще більше притупила російську небезпеку на цих водах,яка й тепер надто не загрожує двом партнерам знад Пацифіку, — *Ніппону і Сполученим Державам Північної Америки,* які лишились єдиними суперниками на сьогодні. Третій суперник, Велика Британія, має голову і руки зайняті війною в Европі.

Після перемоги 1906 року, Японія зайняла відразу домінуючу позицію над Пацифіком. Це була несподіванка найбільша і найболючіша для Злучених Держав Північної Америки, які раптом зрозуміли, що ніппонська небезпека на Пацифіку **є для них** більш загрозлива, ніж колишня примара російської перемоги на водах і континентах Пацифіку.

Вже підчас мирових російсько-ніппонських переговорів у Портсмавті американці вичувають небезпеку ніппонської перемоги і впливають на зречення Японією контрибуції, яка безсумніву пішла б на збільшення ніппонської морської фльоти, такої небезпечної для американців. Взагалі підчас мирових переговорів, американці намагаються поменшити реальні здобутки блискучої ніп-

понської перемоги. Воно було головною причиною вибуху ніппонсько - американського антаґонізму у XX. ст., що то вибухаючи, то притихаючи, проіснував до наших днів. Формальною причиною початків антаґонізму, було ставлення перешкод для ніппонської кольонізації на амер. територіях. Непорозуміння поладнано договором, що управильнював кольонізаційні справи компромісово. Зате виринають щораз нові причини до загострення відносин.

Злучені Держави все більше цікавляться справами Далекого Сходу, намагаються втиснутись та опанувати китайський ринок і сирівці, конкуруючи з ніппонцями. В парі з тим розбудовують тонаж своєї військової фльоти та створюють військово-операційні морські бази на водах, близьких до Ніппону. Кольонізаційні здібності ніппонців, які можуть поселюватись на островах Пацифіку, дають перевагу ніппонцям перед американцями, що не в силі кольонізувати свої океанські кольонії настільки, щоби мати там переважаючу американську більшість над туземною людністю.

Отож крім домінуючого стратеґічно-морського становища на Пацифіку, Ніппон виразно загрожує своїми кольонізаційними можливостями кольоніям Злучених Держав.

Найдальше висуненою кольоніяльною вартівнею С. Д. П. А. на Далекому Сході є Филипини, які в можливому збройному конфлікті мають стати військово-оперативною базою. Віддалення цієї бази від берегів Америки є вдвоє більше, ніж від берегів Азії, а від берегів ніппонської Формози Филипини віддалені тільки на 160 клм. Тимчасом Японія, розкинута на ряді островів, опанувала води Далекого Сходу, тримаючи всі виходи з Охотського й Китайського моря і утрудняючи доступ американцям до Китаю. Труднощі в кольонізуванні теренів приналежних американцям, та заборона еміґрації до Австралії змусила ніппонців шукати ближчих теренів для кольонізації, ринків збуту і незалежних джерел сирівців. З гаслом »Азія для азіятів«, Японія віддавна вже втискається в Китай, який завзято боронить своєї незалежности за допомогою тих держав, яким невигідний зріст ніппонської сили, в першу чергу — Злучених Держав.

Тимчасом Китай для Ніппону це в першу чергу сирівці, які головно підчас теперішньої хуртовини є окремою великою проблемою. Промисловість ніппонська у поважній мірі залежна від чужих сирівців; головна галузь ніппонської промисловости, бавовняне виробництво, залежне від сирівців з Британської Індії та Злучених Держав, звідки сьогодні Ніппон нічого не може дістати. Тому Китай є »Індією« для Ніппону, де вона намагається шаблею завоювати собі домінуюче положення. Злучені Держави здають собі справу з наближення розгривки над Пацифіком і всіми силами помагають Чіян-Кай-Шекові.

Головні противники на Пацифіку, Японія й Злучені Держави, заздрісно пильнують один одного, стараючись не допустити себе взаємно до китайських сирівців і кольонізаційних теренів, та нового лакомого куска, яким і для З.Д. і для Ніппону є Голяндські Індії з їх нафтою та багатствами сирівців.

Температура над Пацифіком щораз гарячіша. Остання пересторога, що прогомоніла з Токіо під адресою Вашинґтону, пригадує, що дальша необережна анґльофільська політика Рузвелта може розпутати бурю, що схвилює цілий Пацифік, перевищуючи своїми розмірами всі історичні бурі, що їх досі знали моря земного ґльобу.

Л. Л.

Зберігання традицій на Холмщині

Може не всі знають, що Холмщина впродож одного століття втратила аж більше половини українського населення, не знають, хоч про це говорилося вже немало. Зате дуже рідко порушує хтось питання: „А що ж урятувало від національної смерти другу половину холмщан, не зважаючи на жорстокі безперервні атаки на них?"

Значну ролю в урятуванні цих холмщан відіграли традиції: церковні, побутові, станові і т. д. У дитячих роках якось звернув я увагу, що ті „упорствуючі", які здалека обминали православних, посилали своїх дітей до православної церкви напередодні Богоявлення, щоб принесли свяченої води та крейди. Бо — міцно зберігалася традиція кропити будинки свяченою водою й писати хрести на дверях освяченою крейдою.

Відвідувати свято „Пречистої" в Холмі стало традицією. Відвідували його й ті, що відпали від Православної Церкви та українського народу. Не виключене, що ті, які були на „Пречисту" в Холмі минулого року, чули серед молодих богомольців розмови польською мовою. Можна з певністю сказати, що були серед них неолатинники, які не признаються до українства, а проте притягала їх на Данилову Гору ще незавмерла традиція. Останнього латинського Свят-Вечора вдалося мені почути, як хтось у польській родині затягнув нашу коляду й ураз спинився; чи не з українців ці поляки-римокатолики й чи не стара традиція крексанула їх по душі? На Холмщині була традицією мати в кожній хаті образок холмської Божої Матері. Українці попереходили на латинство, відцуралися свого рідного, а традиція жила: латинники шукали цих образів, і польські політики мусіли проголосити холмський образ польським та видати його з польськими написами. По традиції збереглися по селах церковні братства; вони здеформувалися, зійшли здебільша до самої форми, але ще живуть і немов чекають на відродження внутрішнього змісту.

Пани положення в мин. столітті, зрозумівши силу різних українських традицій Холмщини, вхопилися за них для своїх цілей. Отак у 80 роках мин. століття відновили й широко поставили „Холмське Св.-Богородичне Братство". Воно збудувало власний поверховий дім (ліворуч Собору), в якому мало досить цінний музей, друкарню, видавництво, склад книжок і різних церковних річей, бібліотеку, ґалерію образів холмських владик і т. д.

Тодішні опікуни холмщан, що мали в своїх руках Братство, використали традицію колядування й колядок і почали видавати їх переробленою на свій лад мовою. („Богогласник"). Використали вони й традицію „Місяцеслова" з униятських часів, і десятки років видавали „Холмський народній календар".

І це нове „Братство", і цей „календар" та „Богогласник" стали змістом нових традицій, дуже сильних і вкорінених у народньому житті. Рідко можна було зустрінути хату без „Богогласника", без братських видань та особливо без свого календаря. В 1924 р. традиція „Холмського народнього календаря" (вже як чисто українського) була відновлена й жила до останніх років; у минулому році знову вона віджила. І дивна сила цієї традиції. Дай холмщанинові небагато карток, щоб лише був напис „Холмський народній календар" та образок холмської Божої Матері і він уже задоволений.

Маючи на меті національне відродження Холмщини, необхідно використати старі традиції в найширшій мірі: видати „Богогласник" уже мовою виправленою й наближеною до живої мови; відродити старі церковні Братства з їхнім духом і традиціями; відродити загальний спів у церкві і т. д.

Але найголовніша справа зберегти традицію Холмського Св.-Богородичного Братства, українського змістом, і в таких розмірах, яких воно осягло перед війною. Те Братство діяло на терені цілої епархії. До нього належали найкращі інтелектуальні сили. А завданням його була культурна праця й — очевидно — сіяння своїх ідей, хоч місцевим українцям удавалося іноді перепихати дещо й українською народньою мовою, що служило вже українським інтересам.

Архиепископ Іларіон уже зацікавився відродженням холмського Братства. Треба сподіватися, що зацікавляться цією справою й усі найчільніші наші інтеліґенти цілої Холмщини та дадуть холмському Братству поважний кадр людей, що займуться дослідженням історії місцевої церкви, церковно - народнього побуту, церковної архітектури, малярства, музики, фолькльору і т. д.

Є над чим працювати й чим виявити себе.

Занедбана під цим оглядом Холмщина варта уваги й праці. Це також було б збереженням старої традиції.

В. Островський.

СМЕРТЬ ҐР. ЧАКІ

БУДАПЕШТ, 27. І. — Вночі з неділі на понеділок 27. І. помер у Будапешті мадярський міністер закордонних справ ґр. д-р Степан Чакі.

Покійний вийшов зі старої шляхоцької родини у Семигороді. Він вродився у 1894 році. Вищі студії відбув у Відні й Будапешті. Вже підчас світової війни дістав докторський титул з політичних наук. Ціле своє життя займався дипльоматичною службою. Від листопада 1938 р. Чакі був міністром закордонних справ і саме за його урядування Мадярщині пощастило поширити свої кордони.

КОЛИ ПОХОРОНЯТЬ ҐР. ЧАКІЯ

БУДАПЕШТ, 28. І. — Похорон мадярського міністра ґр. д-ра Степана Чакія відбудеться на державний кошт дня 30. І. передполуднем. Перед тим покійного виставлять у відкритій домовині у Копуловій Салі парляменту. Похоронному обрядові проводитиме примас кардинал Шереді. Похоронну промову скаже голова уряду ґр. Телеки. Він покищо кермує міністерством закордонних справ.

НОВИЙ УРЯД У РУМУНІЇ.

Букарешт, 28. І. — Голова румунської держави іменував у понеділок новий уряд у такому складі: голова уряду та міністр закордонних справ — кондукатор ґен. Антонеску, міністер внутрішніх справ — ґен. дивізії Попеску, міністер оборони — ґен. корпусу Якобічі, як державні підсекретарі цього міністерства ґен. дивізії Добре, ґен. Пантачі та командор Юреску, міністер фінансів ґен. бриґади Стенеску, міністер пропаґанди проф. д-р Крайнік, мін. виховання й культури ґен. дивізії Розетті, міністер справедливости — апеляційний радник Докан, міністер хліборобства — ґен. корпусу Січітю, міністер господарства — ґен. бриґади Потопяну, як державний підсекретар у цьому міністерстві для справ переселення та втікачів — ґен. Звіденк, міністер плянової господарки — полк. Драґомір, міністер праці та здоровля — проф. Томеску, міністер шляхів — ґен. дивізії Джорджеску, міністер без теки Михайло Антонеску.

У всіх містах та сільських громадах призначили нових бурмістрів та війтів.

МЕШКАНЦІВ МАЛЬТИ ПОКЛИКАЛИ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

РИМ, 28. І.— Італійський щоденник „Пополо ді Рома" повідомляє з Женеви, що ґубернатор Мальти ґен. Досні покликав всіх мешканців острова до військової служби. За англійськими зразками на Мальті мають створити народню міліцію.

Причиною такого розпорядку ґубернатора Мальти стали безнастанні летунські атаки на цей острів.

—0—

Чи Европа самовистарчальна?

РІЗНІ ПОГЛЯДИ НІМЕЦЬКИХ ЕКОНОМІСТІВ НА НОВИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ ЛАД

Теперішня війна довела Европу до обеднання, невідомого від часів Наполеона I: під цю пору всі держави европейського континенту, коли не належать формально до оси, чи не є обсаджені німецькими військами, то в кожному разі підпорядковуються впливам оси. Навіть зберігаючи невтральність, вони долею тісно обеднанні з віссю: спільно несуть наслідки господарської війни, спільно вводять випливаючі з неї обмеження у споживанні, спільно помагають собі в постачанню сировин, що їх до війни спроваджували зпоза океанів, — спільно протиставляться теж заходам британської фінансієри, дипльоматії. та розвідки, що намагається розірвати ту співпрацю.

Як бачимо — нинішній европейський континент підпадає під поняття „господарського простору", як територія спільних господарських інтересів.

Чи Европа відповідає вимогам, що їх німці поставили до життевого простору? На те питання відповідає нім. економіст д-р Берггендлер — неґативно. Розглядаючи, як життевий простір, Европу без Англії яка сама себе виключила) та СССР (що — як думають — творить окремий життевий простір і то самовистарчальний), згаданий учений стверджує, що той простір на деякий час може випродукувати потрібну для свого населення скількість харчів, але на випадок неврожаю (який обіймає звичайно цілу Европу, як частину світу, положену в таких самих кліматичних умовинах), нема чим покрити недобору.

Гірше представляється справа зі сировинами, зокрема стратегічними, яких Европа має замало або взагалі не має, з огляду на своє підсоння. Правда, німецька техніка вміє витворювати синтетичні сировини, але і їх нема з чого робити. Бавовну можна заступити деревом — але хіба ж того дерева в Европі забагато? Синтетичний кавчук і синтетичну бензину можна зробити з вугілля ,але при більшій продукції тих штучних матеріялів не стане вугілля на паливо для промислу, лучби та домашнього господарства. У теперішній війні Німеччина дає собі раду завдяки напруженню всіх сил та доцільному господарюванню резервами. але на довшу мету така господарка неможлива, хоча б з огляду на зріст споживття, який іде в парі зі зростом населення. І тому европейському життевому просторові необхідно додати **доповнюючий (вирівнюючий)** господарський простір, який лежав би в іншому підсонні та мав би подостатком того, чого не стає Европі.

До тої ролі найкраще надається, на думку д-ра Берггендлера, Африка — первісний, майже незагосподарований континент, якого можливостей для заспокоєння европейських потреб ще не вихіснувала ніяка кольоніяльна держава за винятком Італії. Ред. Фовінкель знайшов навіть назву для того „доповняльного простору": Еврафрика.

Як має виглядати господарська співпраця внутрі тої „Еврафрики"? Чи поодинокі її члени мають змагати до „модної" у 20' і 30. рр. нашого століття автархії, чи слід їм розвиватись по лінії монокультур з ліберальних часів? І які мали б бути ті монокультури: пляновані, з вузьким подідом господарських роль, чи природні, спонтанні, при яких господарка кожної країни достосувалась би до природних продукційних можливостей терену?

Економіст Д-р Гунке перш за все виступає проти ідеї всеевропейської митної унії, яка при різницях у господарській структурі поодиноких держав дала би зовсім погані висліди. *) Держави мусять зберегти свою господарську автономію, їм слід змінити своє продукційне наставлення: не потреби світового ринку мають рішати, що слід продукувати, а природна продукційна спроможність кожної країни. Значить — монокультури залишаються, але на іншій площині. Недоцільно розбудовувати кожну державу, яка не має до того природних даних, в автархію, у самовистарчальний острів. Також Берглендер уважає, що автархія лиш обнизить непотрібно загальний життевий рівень. У рямах життевого простору ті природні різниці вирівняються, — кожний продукт знайде певного продавця й відборця — минеться карколомна погоня за ринками. Автор виразно висловлюється за спеціялізацією поодиноких країв і навіть висловлює погляд, в якому саме напрямі мали б поодинокі краї та комплекси країв спеціялізуватися. Поодинокі держави, які в дотеперішніх умовинах мусіли змага[ти] до автархії, матимуть змогу розвивати с[вою] господарку свобідно — по лінії її п[ри]родних можливостей.

Зате ред. Фовінкель висловлюється п[роти] монокультур (які він зове »автархі[єю] з подідом праці«), а за автархіями (у [йо]го термінольоґії »природня автархія«).

І він признає додатні сторінки моноку[льтури]: Завдяки сконцентрованій масо[вій] продукції її кошти поважно обнижують[ся,] ціни падуть, життевий рівень мас п[ід]носиться та рівночасно монокультур[ні] держави щораз то більше узалежнюют[ься] від довозу ізза кордону, тратять незал[еж]ність. Така доля стріне й Німеччину: в[она] стане промисловим, торговельним і фін[ан]совим осередком Европи, її міста шал[ено] розбудуються, багатства і впливи зросту[ть]. Та рівночасно пропаде німецьке рільницт[во,] Німеччина вповні узалежниться від дов[озу] харчів і сировин ізза кордону.

Тому автор висловлюється за природн[ьою] автархією. Нехай — мовляв — Німеччи[на] вихіснує прилучення нових, хлібороб[сь]ких, земель. і спиниться у своему поході [до] промислової монокультури. В рямцях ев[ра]франської автархії творитиме вона са[ма] самовистарчальну одиницю. Кожна ев[ро]пейська й африканська країна буде роз[ви]ватись згідно зі своїми природніми мо[ж]ливостями та продаватиме за кордон л[иш] надвижку своєї продукції. Предметом [] міжнародньої торговлі не повинні бу[ти] предмети першої потреби.

Але: як сильно розбудується еврафр[и]канська автархія, це залежить на думку а[в]тора, від становища Злучених Держав Пі[вн.] Америки до нового ладу в Европі.

*) З огляду на те напр. Німеччина не касує митних границь навіть між краями, які до неї належать.

БОГДАН ЛЕПКИЙ, 12)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

„За Нечаїв я найбільше боюся", — зітхав Босаковський, — „Чигирин укріплений гарно. Кажуть, багато гармати має і пороху бочок із двісті. А Сміла — городок плохенький, якийсь там загін татарський відперти може, але облоги, не витримає. А з тим Биховом, то також діло непевне. Жаль Богданових доньок!"

І голова його похилилася на лосевий каптан.

„Дядьку!" — збудив його з задуми Борис. — „А що нам тепер робити?"

„Що нам робити? Подумаемо. Діло не легке. Треба обміркувати його з усіх боків. Підождемо, поки не вернуться тамті три. Може вони щось певніше нам скажуть"

Борис скривився, мов би кислиці вкусив.

„Ждати?"

„А ти б хотів чортові в зуби лізти? Не хочу я своеї голови дурно віддавати. Може вона ще до чого придасться. Діла тепер багато, і то великого діла".

„Так, так, діла тепер багато", — притакнув Улас — „Обміркувати треба. Нема чого спішитися. А, покищо, покажу вам свою твердиню".

І пішли оглядати.

Босаковський не міг нахвалитися, як то Улас усе мудро і гарно обдумав. Справді, це був не хутір, а маленька твердинька. Так запалився, оглядаючи гармати, що хотів хоч з одної вистрілити, як він казав, „на віват".

Нараз з валу трьох їздців побачив.

„Хочеш, усіх трьох одною кулею змету", — звернувся до Уласа.

Але Улас його за руку вхопив.

„Стрівай! Це ж мої сини!"

Босаковський з жалем відійшов від гармати.

Три їздці вскочили в браму.

„А Максим де?" — гукнув до них Улас.

„Не бійсь. Не пропав твій мізинець!" — відповіли.

„А де ж він?"

„Він так голову задер, що й кочергою не дістанеш. Пишається, як у хомуті корова".

„Та чого? Кажіть!" — наставав Улас.

„Та счепилися ми у Поповій Балці з татарським загоном і погралися трохи, а що це була Максимова перша сутичка з ворогом і першу рану в ній він дістав, то й згордів так, що й не приступай до нього".

„Максим ранений!" — скрикнув Улас. — „Яка рана? Рубана, чи стріляна, де? Глибока? Оглянемо!... Кажіть!"

„І рана легка, і осмотрена добре, і залишили ми його в нашого пасічника Зосими. От гірша біда. Боюсь, щоб татарів чорт не надніс".

„Татарів?!" — скрикнув Улас.

„Так, їх. Коли під Поповою Балкою були, то можуть і до нас загостити".

„Не гадаю, синку. Далеко наш хутір від шляху й укріплений добре. А вони того не люблять. А як прийдуть, то зуби поломлять. А тепер, хлопці, помийтеся та заходьте у світлицю. Гостей нам Бог післав".

V.

За якусь годину в світлиці аж гуло. Буцім хрестини там, або весілля.

голосів преси

Ніппон напоготові

До „Ноєс Вінер Тагбл." пишуть з То-
:

„Вся громадська думка ніппонського цісарства ще ніколи не стояла так під вражінням недалеких преважливих подій, як саме у цих днях. Промови Рузвелта та його міністра закордонних справ Гула вважають тут загально спробою поширення европейської війни на світову війну. „Нам сягають уже по горло всі ці заяви американських державних мужів" пише „Ніші-Ніші". Уряд Злучених Держав допустив, що женевський Союз Народів став не святим союзом для увіковічення версальського диктату, подібно, як „статус кво" на Тихому Океані та у Східній Азії мав спутати Ніппон... Втримання американської фльоти коло Гаваїв не можна також розуміти інакше, як постійною загрозою Ніппону. Врешті політика ембарґа (заборони вивозу) на Тихому Океані. створила безпосередньо загрозу вибуху.

Твердження Гула, що перемога держав оси була б загрозою для безпеки Америки, називає „Асагі Шімбун" виявом манії величности та одночасно комплексу страху і вказує на те, що саме англьосаси змагають через панування над морями до панування над світом. Наміром Америки є тепер перейняти на себе контролю цілого Тихого Океану, англійських доміній, морської фортеці Сінгапур та Східньої Індії. Супроти цих зачіпливих і провокаційних починів мусить Ніппон заняти дуже сторожке становище. „Заява Гула — це ультімат державам оси" — реасумує „Асагі Шімбун". Найбільше ясно виступає проти погроз Америки нестор ніппонської журналістики, вісімдесятьлітній Токутомі: „Америка хоче Тихий Океан та Середземне Море зробити сферою свого верховодства... Кажу вам: змагайте всіми силами, щоб здобути для Ніппону Гон-Конг і Сінгапур разом з островами Тихого Океану, що були б для вас відбивною дошкою! Злучені Держави, що поширили доктрину Монро поза Північну і Південну Америку, вмішуються до Европи і Сх. Азії та поводяться як володарі й судді світу. Можемо закрити свої вуха перед криком божевільного, але якщо він вимахує добутим мечем, тоді він уже небезпечний. Ми, ніппонці, можемо деякі речі терпіти аж до краю, але також наша терпеливість мусить раз скінчитися. Хвилеве подразнення не спонукає нас ніколи ризикувати нашою національною долею. Але коли вже діємо, то тоді приневолює нас до цього національний інтерес". Старий Токутомі закінчив також пророчою осторогою: „Прийшов тепер час, щоби 100 міліонів ніппонського народу затиснуло пояс, щоби могти ставити чоло недалекій хуртовині".

Автор вважає, що відповіддю на американські погрози є тимчасові ніппонсько-совітські умови про риболовлю, яка є вступним кроком до добросусідських взаємин між цими двома державами. Досі ніппонські рибні підприємства платили річно 4 міліони енів арендної ціни (за право ловити рибу на совітських водах Тихого Океану). Тепер вони погодились підвищити арендну плату на 20 відсотків. Не дійшло ще до згоди щодо устійнення відношення вартости рубля до ени, при чому різниці поглядів є досить поважні, бо ніппонці оцінюють рубель на 35 сенів, а москалі на 80. Дальші переговори йтимуть в Москві. Остаточна злагода має прийти тоді, коли Ніппон і Совіти підпишуть пакт неагресії та стягнуть свої війська з обох сторін манджурського кордону.

— о —

Босаковський таке вигадував, що хоч кладися від сміху.

А потім Помело на бандурі грав і співав думи козацькі. А побачивши, що Устя вже сльози пускає, перейшов на „вареники" і так їх жваво програв та проспівав, що Улас мало в присюди не пустився. Ледви його Устя спинила. Казала, що кости розтрясе. А він її за те приціа на язик побажав, чималенького.

Один Борис не веселився.

„Дядьку!" — звернувся до Босаковського. — А спитайте їх, чи не чували чогось про Марусю?"

Босаковський підождав, аж Помело не скінчив співати, а тоді й звернувся до молодших Уласенків:

„А чи не чули ви що про гетьмана?"

„Гетьмана вже немає", — відповіли.

„Гетьмана немає?!" — і Босаковський скочив, ніби його змия вкусила.

А старий Улас визвірився на синів:

„Також вигадуете, чорт зна що: гетьмана немає! Такі жарти!"

„Не жарти це, а правда. Ми від людей чували, що зпід Чигирина йшли, від утікачів. Себто, Виговський є, але він уже не гетьман, бо булаву віддав".

„Булаву віддав Виговський?"

І в світлиці тихо стало, мов у келії чернечій. Всі знали, що з гетьманом недобре, але, щоб він булаву віддав — цього ніхто не думав. Такий мудрий і досвідчений чоловік. Біля покійного гетьмана стільки часу служив. Його писар і дорадник. Всі задуми знав, усі пляни. Він один міг знайти вихід із теперішнього крутіжа, коли все летіло шкереберть, валилося, тріщало, пропадало. І що тепер?"

„Кому ж гетьман віддав булаву, і коли, і як? Кажіть, якщо ви не вигадуєте ка зна що!" — бентежився Улас.

„По тій тривозі, що счинилася була в Чигирині, гетьман скликав раду під Германівкою і казав Сулимі й Верещаці читати Гадяцькі пакти, щоб чорний народ знав, що він не продав України. Та куди! На раду прийшло чимало Юрасевих людей, і сомкових, і цицюрівців".

„З кожного села по чортовому сину", — докинув Босаковський.

„А тії, як зняли бешкет, як стали лаяти Виговського та зневажати — і його, і його дружину, то счинилося пекло. Виговці пробували заступитися за свого гетьмана, але їх мало було. Сулиму й Верещаку на шаблях рознесли, а гетьман ледви з душею спасся, дякуючи своїм коругвам. Вороги сміялися, що як обсмалений від пожежі втікав".

„І тоді віддав булаву?"

„Ні, ще одну раду скликав у Взині під Білою Церквою і на тій раді було скинено його, а гетьманом вибрано Юрася".

„А Виговський?"

„Щоб не допустити до ще більшого розливу крови, відіслав своїм братом Данилом булаву й бунчук Юрасеві".

„Передав булаву Юрасеві", — повторив Босаковський.

„Ю-ра-се-ві", — глухо доповів Улас.

І тихо стало в хаті. Всі розуміли, що тут не в булаві діло, а в питанні, чи бути Україні вільною, чи знову йти в неволю.

(Далі буде).

Медицина й гігієна

Різні забобони в галузі харчування

До останнього часу вважали, що правильно харчуватись — це значить споживати в достатній кількости найголовніші поживні речовини, що з них будується живий організм, себто — білки (мясо, сир, фасоля), товщі та вуглеводани (цукор, овочі, хліб). Згідно з цим поглядом були встановлені й приписи харчування. Один з перших дослідувачів у цьому напрямі, вчений Фоґт, уважав, що робітникові, який виконує не дуже важку роботу, треба за день зїсти 118 грамів білку, 500 грамів вуглеводанів і 56 грамів товщів. Споживаючи такий харч, він покриватиме витрати енерґії на роботу.

Однак дальші досліди показали, що не досить вживати зазначених поживних речовин у певній кількості. Виявилося, що в харчуванні важна є й якісна вартість харчевого пайку. До перевороту в погляді на харчування спричинився винахід вітамінів. Довго вчені не знали про вітаміни, бо їхня кількість у харчових продуктах дуже мала. Та не вважаючи на їх малу кількість, мають вони незвичайно велике значіння для здоровля. Вчені спостеріґли, що коли харчуватися лише консервами та очищеними від лушпиння зелами (напр. добре очищеним рижем, хлібом боз висівок, тощо), то незабаром зявляються ті чи інші тяжкі хворобливі явища, хоч людина (чи тварина) вживає відповідну кількість білків, товщів та вуглеводанів. Коли такій хворій людині давати свіжих овочів і ярин та хліба з висівками, то вона швидко видужає, бо вітамінів найбільше є в свіжих зелах та в шкорлупці цих зел.

Велике значіння для орґанізму мають теж солі. З них найпотрібніші — солі натрія (кухонна сіль), кальція (вапно) та заліза. Коли тварині не давати солей, то це дуже тяжко відбивається на її здоровлі, особливо на будові кістяка та функції нервової системи.

Підчас минулої світової війни населення примушене було споживати значно менше харчових продуктів, ніж за часів мирних. Виявилося, що це пішло більше на користь здоровлю людей, як на шкоду. Багато хвороб, як подаґра (ґіхт), цукрівниця, тощо, майже зникли внаслідок недоїдання. Отже досвід тієї війни виказав, що до війни люди переїдалися, затроювали свій орґанізм надміром їжі та що не тільки без шкоди для орґанізму, а часто на користь йому, можна зменшити звичайну кількість харчів, особливо кількість білків (мяса, сиру).

Винахід вітамінів утворив багато забобонів. Заки викрили вітаміни, то за найкращі продукти із зел уважали ті, що були зовсім очищені від висівок та лушпиння. Коли ж викрили вітаміни, то почались голоси проти цілковитої заборони білого хліба. Не заперечуючи значіння висівок (також лушпиння овочів та ярин), як сховища вітамінів, учений Рубнер доказав, що годуючи висівками тварину (чи високовітаміновим лушпинням ярин та овочів), ми отримуватимемо високовітамінове мясо цих тварин, молоко, масло, сир (від коров).

Ще й тепер часто перебільшують значіння вареної їжі щодо зруйнування вітамінів у ній. Доказано, що коли їжу варити недовго, то вітаміни майже не пропадають. Особливо стійка на горяч є вітаміна Б, що є в висівках. Найделікатніша під цим оглядом є вітаміна Ц (що є в овочах та ярині). Отож прихильники „сирої їжі" мають рацію тільки почасти. Варення їжі є важне під тим оглядом, що при ньому вбиваються різні небезпечні заразні, що можуть бути в харчах (напр. туберкульозні заразні в мясі, трихіни й т. п.).

Нарешті найновіші досліди, які доводять нам, що можна зменшити кількість білків у харчах, теж витворили низку теорій. Так напр. є „теорія жувальників", що обстоюють максимальне зниження білкового пайка (власне мяса). Вони доводять, що коли добре прожовувати їжу, то орґанізм засвоює більше білків, а тому їх можна вживати значно менше. Для цього вони пропонують кожен кусень їжі перетирати зубами 100 разів! Досвіди в цьому відношенню виказали, що не всі білки однаково шкодять орґанізмові, коли їх уживаємо забагато й що тваринні білки (мясо, яйця) шкодять далеко більше, ніж рослинні (фасоля, горох, сочевиця). Отже просто частину тваринного білку заміняти треба білком рослинним. Себто — не треба бути запеклим мясожером. Веґетаріянська їжа добра, але не кожний шлунок може знести виключно веґетаріянське відживлення, бо така їжа тяжче стравна, як мясна. При зловживанні мясом в орґанізмі накопичуються „покидьки" в формі шкідливих для організму продуктів розпаду білків, як сечовина, сечова кислота, тощо. Правда, що здорові нирки всі ці покидьки виводять геть із орґанізму, але при надмірній праці вони можуть зламитися...

Певна річ, що всякі забобони в галузі харчування є непотрібні, а то й шкідливі. Але вони показують, яка це важна проблема для здоровля — гігієна харчування. Як завжди, так і тут: правда посередині. Найпростіше та бездоганно під науковим оглядом дають нам вказівки про гігієну харчування наші народні приповідки:

Їси — не обїдайся,
Пеш — не опивайся.
Ласа їда — животу біда.
Хто багато їсть і пе — той в розум не втне.

Василів.

Під увагу особам санітарно-медичного звання

Згідно з правильником Секції Народ. Здоровля при УЦК. всі особи санітарно-медичного звання, як лікарі, фармацевти, дентисти, сестри, повитухи, зубні техніки *мусять* вписатися як члени цієї секції при відповідному УДК. чи Делеґатурі. Можна вписуватись і впрост до Центральної Секції при УЦК. у Кракові.

Всіх тих, що не впишуться до Секції як члени, мусимо, очевидно, трактувати, як недисциплінованих осіб, які вважають, що приналежність їх до української нації не накладає на них обовязків....

Не дивлячись на кількакратний заклик через УДК та Делеґатури, далеко не всі особи санітарно-медичного звання вписалися в члени до своїх Секцій. А вже членські вкладки заплатили тільки одиниці.

А яка ж станова орґанізація може істнувати без грошей? Отож, маємо непочате поле до праці, а не маємо кому та за які гроші працювати.

Візьмемо орґанізацію лікарської опіки над нашими школами, бурсами; опіку над нашими молодшими дітьми, немовлятами, інвалідами, хронічно хворими, туберкульозними; санітарний вишкіл, здоровна пропаґанда.

А справи чисто станові, як підшукування праці для своїх членів, продовження фахового вишколення і т. д... На все це треба грошей, та ще й багато.

А то у нас як водиться? Приїхав хтось безробітний, використав свою Секцію, дістав через неї працю й ... стільки потім треба було йому тієї Секції.

Через брак грошей досі делеґат Секції не міг обїхати ще хоча б більших осередків скупчення наших членів, орґанізувати, де ще немає, Секцій Здоровля, наладнати здоровну опіку над школами, здоровну пропаґанду й т. д., як подібні орґанізаційні справи давно вже поладнали інші Секції при УЦК.

Невже ж лікарський елемент є найбільш протисуспільний та найменше здисциплінований?

Цими днями Центральна Секція Народ. Здоровля розіслала всім своїм членам обіжник та запрошення, щоби вони негайно вплатили свої членські вкладки (по 2 зол. місячно при заробітку до 300 зол., або 1% брутного заробітку, коли заробляють більше цієї суми) через Українбанк, на конто ч. 656 для Народнього Здоровля при УЦК. у Кракові. Вплачувати треба за час від 1. X. 1940 року та разом за кілька місяців (бодай за 6), бо стягувати членську вкладку дуже важко і це звязане з видатками. До обіжника залучили й переказ до Українбанку.

Та багато є таких, адресу яких Секція не знала й через те їм не написала. Отже хай і одні і другі виконають свій обовязок та не відкладаючи з дня на день, з тижня на тиждень, з місяця, а то й з року на рік, як це на жаль у нас водиться, вишлють свою членську вкладку та впишуться до Секції усі ті, що ще й досі цього не зробили.

——o——

ВАЖНЕ ДЛЯ АПТИКАРІВ.

В 1. числі 1941 р. „Аптикарських Відомостей", що їх видають аптикарські власті у Кракові, появилася оповістка про 2 конкурси на дві аптики в Прондніку Червонім біля Кракова й Ропчицях, що мають бути відчинені.

Хто бажає старатися про концесію на ці аптики мусить внести подання до шефа области (дистрикту), виділ здоровля, реферат для справ аптикарських і лічничих у Кракові, Адольф-Гітлер-Пляц ч. 17, найпізнійше до 1. березня 1941 р.

До подання треба залучити ось такі документи: 1) свідоцтво тутешнього громадянства, 2) диплом аптикаря, 3) посвідку арійськости своєї і дружини, батьків і дідів (метрики), 4) урядове лікарське свідоцтво щодо умового стану та спосібности вести аптику, 5) свідоцтво щонайменше 5-літньої практики по аптикарській апробаті в публичній або шпитальній аптиці. Евентуальна перерва в фаховій практиці не може тривати довше, ніж 10 літ з тим, що перед внесенням подання треба мати бодай річну поновну практику, що треба виказати свідоцтвом праці. 6) Доказ, що кандидат має капітал відповідний до відчинення аптики, щонайменше 15.000 зол.

САНІТАРНИЙ КУРС У ПЕРЕВОРСЬКУ.

Заходом Жіночої Секції Переворської Делеґатури та при Допомозі Центральної Секції Народнього Здоровля при УЦК. 21. січня ц. р. відбулось відкриття двохмісячного санітарного курсу для членок Жіночої Секції переворської Делеґатури.

Записалося на курс коло 20 осіб, більшість яких — це особи, які працюють в цукроварні, українська інтеліґенція. Програма курсів складена по зразку останніх курсів — пістунок у Кракові, а викладовці-лікарі з Кракова та Ярослава. По скінченню курсів курсантки перейдуть практику по лічницях у Кракові та складуть іспит.

Зацікавлення курсанток курсом велике, а управа цукроварні робить усе можливе, щоб забезпечити для курсів відповідну салю до викладів, дати добрих викладовців-лікарів та зробити курс як можна кращим та кориснішим.

——o——

✝

АПОСТОЛЬСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР ЛЕМКІВЩИНИ

о. Яків Медвецький

помер дня 27. січня ц. р. у шпиталі о.о. Боніфратрів у Кракові. Перевезення тлінних останків з Кракова до Сянока й перенесення з залізниці до парохіяльної церкви в Сяноці відбудеться в четвер 30. січня ц. р. передполуднем. Похоронні обряди почнуться в суботу 1. лютого ц. р. в 9-ій год., по яких наступить зложення тлінних останків на місцевому цвинтарі. До участи в похоронах запрошую Духовенство й Вірних.

о. **ОЛЕКСАНДЕР МАЛИНОВСЬКИЙ**
Генеральний Вікарій.

ДО ВСЕЧЕСНИХ ОТЦІВ АПОСТОЛЬСЬКОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЛЕМКІВЩИНИ

З приводу похоронів бл. п. Апостольського Адміністратра Лемківщини, о. **Якова Медвецького**, доручаємо Всеч. Духовенству в суботу 1. лютого ц. р. наказати, щоб дзвонили по всіх церквах рано, в полудне й вечір та відправити заупокійні Служби Божі з Парастасами за душу Померлого. Також доручаємо в девятий день після похоронів у неділю 9. лютого ц. р. після співаної Служби Божої відслужити Парастаси при співучасти вірних. Запрошуємо Всеч. Духовенство, зокрема ОО. Деканів (зі своїми ризами), взяти по змозі участь у похоронних обрядах у Сяноці.

**Канцелярія
Апостольської Адміністрації
Лемківщини.**

З українського життя

СВЯТА РІЗДВА ХРИСТОВОГО В М. ХОЛМІ.

На Святий Вечір — 6. січня ц. р. в м. Холмі Український Допомоговий Комітет уладив спільну вечерю для самотніх і незаможніх мешканців, що з різних причин позбавлені були можливости провести цей, освячений українською традицією, вечір серед своїх родин.

Великою втіхою для зібраних, особливо для тих, що почували себе невимовно самотніми в цей момент, були відвідини Високопреосвященнішого Владики Іларіона. Владика Архиепископ, у товаристві о.о. Членів Духовної Консисторії, прибув зараз же по відправі Всенічної, хоч дома чекала Владику своя родина, до салі технічної школи, де уладжено вечерю, поблагословив зібраних і вечерю, й провів увесь час у святочній розмові з присутніми.

На третій день Свят Різдва Христового, з ініціятиви Його Високопреосвященства й за довголітньою традицією, установленою Холмськими Єпископами, уладжено в м. Холмі в салі Технічної Школи ялинку для незаможніх дітей м. Холма й околиць. Уладження ялинки попередило декілька засідань у цій справі з участю представників місцевого громадянства, під головуванням Владики Архиепископа в архиепископській палаті. Уладження ялинки взяла на себе Жіноча Секція при місцевім УДК. Також і тут Владика Іларіон взяв участь, прибувши на початок ялинки в оточенні духовенства. Владика благословляв дітей і провів час у розмові з дітьми, їх батьками та прибувшими гістьми. Дітям роздано дарунки.

ВІДНОВЛЕННЯ СТАРОДАВНІХ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВНИХ ТРАДИЦІЙ.

(Свято Водохреща в м. Холмі).

В цьому році в м. Холмі, по довголітній перерві, незвичайно врочисто відбулося посвячення води Архиерейським Чином у день свята Ворохреща 19. січня ц. р.

В цей день Владика Холмський і Підляський Іларіон відправив Службу Божу в місцевому соборі з участю ОО. Членів Духовної Консисторії й міського духовенства, а також проповідував на тему свята, відмічаючи у своїй проповіді три сучасні найголовніші прогріхи українського народу: духове безбатьківництво, темноту й байдужість та закликаючи вірних до очищення себе від цих гріхів.

По Службі Божій, не дивлячись на сильну заметіль, вирушила процесія через ціле місто до річки Угерки. Серед величезного натовпу людей порядку пильнував курінь молоді. Владика Архиепископ, з високо піднятим хрестом у руках, оточений молоддю, духовенством, силою народу, йшов на чолі процесії. На переміну зі співом церковних пісень, виконуваних архиепископським хором, оркестра технічної школи виконувала релігійні мотиви. Увесь похід був великою релігійно-національною урочистістю. Радість присутніх збільшувалась від участи в поході всіх українців, без різниці ісповідань, а також навіть і тих із числа небагатьох місцевих росіян, що ще донедавна давали підстави зачисляти їх до непримиренних противників Св. Української Церкви.

На річці Угерці, на відповідно прибраному місці, відбулося посвячення води. Згідно зі стародавніми українськими церковними приписами, Владика тричі освячував воду, занурюючи до річки подавані Йому діяконом по черзі трійці, з читанням відповідних молитов з „Требника" митрополита Петра Могили, які останньо вже майже ніде не були виголошувані. А далі так само, стоячи на колінах, святив Владика воду св. хрестом. Взагалі ввесь обряд свячення води виконувано стисло за приписами згаданого „Требника" Митрополита Петра Могили.

По поверненні процесії на Данилову Гору, урочистість закінчили хресним ходом навколо собору.

ЗАМІСТЯ ПРАЦЮЄ.

Замістя — це мабуть найбільш спольонізований закуток Холмщини, бо, якщо не числити прилучених тепер томашівської та чесанівської округ, відсоток українського населення в Заміщині не перевищує 20 відс. Праця над відновою українського життя була нелегка й, не зважаючи на всі перепони, не тільки не припинилась, але йде щораз краще та обіймає щораз то ширші круги. В самому місті можна тепер начислити до 800 українців. Зразу займався тут справами українців місцевий Комітет на чолі з суддею Рочняком та мец. Шурином. По зреформуванні комітету, став на його чолі посол д-р Перфецький, членами стали д-р Сагайко, адв. Шурин, адв. Заваликут, адв. Карпевич і інші. При УОТ. зорґанізувалась Жіноча Секція, на чолі якої станула Віра Сагайкова. Ця секція розвинула оживлену діяльність, брала активну участь в обжинках, святі молоді та харитативній діяльності. Опісля заініціювала чайні вечори, яких уже 2 відбулось, дальші підготовляються. З доходу з буфету призначено 100 зол. на допомогу студентству. Заходом Жіночої Секції уладжено Миколаївську виставу „Гість зза хмар", щоб незаможна дітвора могла бодай на хвилю потішитись із приводу дарунків від св. Миколая. Виведенням вистави занявся щиро управитель місцевої школи П. Борисевич. Треба згадати жертвенну працю місцевого православного душпастиря, який старається згуртувати в невеличкій каплиці всіх українців без огляду на віроісповідання та має незломну надію, що вже внедовзі діждемось ревіндикації нашої колись церкви.

ТИЖДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ Й ПРЕСИ В КАТОВИЦЯХ.

Філія УНО в Катовицях на заклик „Українського Видавництва" в Кракові, при співучасти катовицького українського громадянства орґанізувала в своїй домівці в днях 30. XI. до 8. XII. 1940 „Тиждень Української Книжки й Преси". Вистава книжок, преси, листівок, мап, образів та збірки українських грошей була започаткована „Відчитовим Вечором" з рефератами: Д-р інж. В. Котецький — „Історія розвою української книги", В. Литвинович — „Сучасний стан української книги", інж. В. Несторович — „Українська преса", д-р інж. І. Фещенко-Чопівський — „Лекційна діяльність Київської Просвіти в 1907-10 літах". — Вистава книжок і преси складалася зпонад 600 експонатів, які були розділені по відділах: 1. Богословський, 2. Науковий, 3. Красне письменство, 4. Україніка в чужих мовах, 4. Таборова література й періодика, 6. Дитяча й юнацька (подорожнича література), 7. Преси, 8. Листівок, образів, мап і т. п.

В неділю 8. XII. місцевий парох о. І. Княгиницький, після співаної Служби Божої, звернувся до парохіян із патріотичним словом про вагу національного друкованого слова. По Службі Божій українське громадянство Катовиць і околиці зібралося в домівці УНО на Літературний Поранок, на якому О. Збудовська, Л. Палій, інж. Ґловяк, Л. Мойсеович, Б. Литвинович і В. Ляхоцький рецитували твори Шевченка, Гоголя, Маковея й Вишні. Всі імпрези відвідало около 200 осіб з Катовиць і околиці, а в тому числі було кількох чужинців.

Підчас імпрез заходами катовицьких українок переведено дві збірки: на допомогу українським студентам зібрано 165,50 РМ, у тому дар місцевого відділу „Маслосоюзу" 50,— РМ, які переслано на руки централі УНО в Берліні, та на холмську Середню Технічну Школу зібрано 72,— РМ, які передано через інж. Підлуського до Кракова.

На літературний фонд філія в Катовицях переказала 20,— РМ.

При цьому слід відмітити заслуги ініціятора й голови Ділового Комітету проф. інж. І. Фещенка-Чопівського за зорґанізування вистави, д-ра В. Котецького й Б. Литвиновича за переведену працю при влаштуванні вистави та арх. інж. Пежанського, що оформив мистецьку сторінку вистави, вкінці всіх, що своєю працею й приявністю, а також визиченням експонатів. причинилися до успішного переведення вистави.

ЯЛИНКА ФІЛІЇ УНО В ПОЗЕНІ.

Дня 19. І. відбулася тут ялинка для дітей. Діти грали песку „Дід Мороз", потім „артисти" роздали дарунки від Діда Мороза — переважно книжечки. Після спільної вечері були забави й танці. Радости й дитячого сміху скрізь у домівці було повно, так, що й обличчя дорослих стали веселішими. Добра режисура Лесі Ходновської й д-ра Ст. Зощука, керманича спортово-виховної ділянки Філії УНО в Позені, та праця наших пань на чолі з інж. Казанівською, провідницею Комісії Опіки над дітьми, — допомогли дітям виявити свої здібності та радісно провести цей вечір. Сердечна їм дяка за це.

За найменшими пішли бавитися старші й найстарші. Увесь вечір пройшов у дуже милому настрої.

УСТУПИВ УРЯД ІРАКУ.

АНКАРА, 28. І. — З Баґдаду повідомляють, що в понеділок подався до димісії уряд Іраку в проводі з Алі Рашід Кіляні. Причиною цієї димісії іракського уряду стало те, що Англія надто сильно намагається впливати на зовнішню та внутрішню політику Іраку. Політичні круги Баґдаду переконані, що старий уряд вернеться з виїмком міністра заграничних справ Нурі Саїда.

—o—

КУБА НЕ ХОЧЕ ЗРІКАТИСЯ СВОЄІ НЕЗАЛЕЖНОСТИ.

НЮ-ЙОРК, 28. І. — Дипльоматичний представник Куби, д-р Барон, заявив представникам преси, що населення Куби не бажає, щоб його приєднували до Злучених Держав. Тому законопроєкт про прийняття Куби до складу Злучених Держав, що його опрацювали американці, ніяк не може розраховувати на симпатію населення Куби. Вона виборола собі самостійність кровю та терпінням багатьох поколінь кубійців і тому не має найменшого наміру зрікатися своєї суверенности.

—o—

ПРИПИНЕННЯ ДІЄВИХ ДІЙ МІЖ ІНДОКИТАЄМ ТА СІЯМОМ

ШАНХАЙ, 28. І. — У Ганої видали урядове повідомлення про хід переговорів у звязку з ніппонським посередництвом в індокитайсько - сіямському конфлікті. У вівторок в год. 10-ій ранком мають припинитися воєнні дії між Сіямом та французьким Індокитаєм. Комісія для справ перемиря, що до неї входять сіямці, французи та ніппонці, збереться у середу в Сайґоні. Провід комісії перебере ніппонський ґенерал Суніта. Він у понеділок уранці виїхав з Ганої до Сайґону.

—o—

Новинки

СІЧЕНЬ

29. Середа — Пок. ок. Петра.
30. Четвер — † Антонія Вел.

— НА КРЕДИТ ЩОДЕННИКА ВИСИЛАТИ НЕ БУДЕМО. З днем 5. лютого 1941 р. здержуємо висилку нашого щоденника Вп. Передплатникам і Відборцям, які не вирівнали залеглостей і не вплатили передплати бодай на місяць лютий. Місячна передплата 6. зол.

— ГЕН. ВІКАРІЙ О. ОЛЕКСАНДЕР МАЛИНОВСЬКИЙ прибув у звязку з недугою бл. п. Апостольського Адміністратора до Кракова, де перебув біля тижня. В середу 29. І., разом з о. канцлером д-ром Б. Липським, супроводжатиме тлінні останки бл. п. о. Я. Медвецького до Сянока.

— В ДЕНЬ СМЕРТИ БЛ. П. АПОСТ. АДМІНІСТРАТОРА ЛЕМКІВЩИНИ, о. Якова Медвецького, в понеділок 27. січня, в год. 19.30, у каплиці ОО. Боніфратрів у Кракові при вул. Тринітарській 11, відправили Парастас Генеральний Вікарій о. Олександер Малиновський, о. крил. Д. Лопатинський, о. крил. д-р П. Хрущ, о. канц. д-р Б. Липський, о. дек. В. Пашківський, о. В. Кучабський і о. І. Клюс. — У второк, 28. І. Генеральний Вікарій о. Ол. Малиновський і українські гр.-кат. священики в Кракові відправили заупокійні Служби Божі за душу бл. п. Апост. Адміністратора Лемківщини.

— НОВА ХВИЛЯ МОРОЗІВ. У Кракові дня 28. січня ранком було 22 ступнів морозу. Соняшна й морозна погода панувала цілий второк.

— ДАНСІНҐ. Жіноча Секція УОТ у Кракові уладжує в суботу, 1. лютня ц. р., в домівці УОТ, Адольф-Гітлер-Пляц ч. 12/II., ДАНСІНҐ. Початок о год. 19-ій. Добірний і дешевий буфет під власною управою. — Вступ для членів і впроваджених ними гостей. Дохід на дитячий садок. Благородна ціль і знаменита музика запрошують усіх до численної участи. — Видiл.

— ВЕСНЯНИЙ ЯРМАРОК У ЛЯЙПЦІҐУ від 2. до 7. березня ц. р. з уваги на сильний попит виставових фірм, мусів свою програму поважно поширити. Зокрема сильно поширять виставову площу для текстильної, паперової та харчевої промисловости. Участь бере понад 800 текстильних і одежевих фірм, між ними не тільки великі фірми штучної вовни й шовку, але й найбільші фабрики одіння. Бранжа перерібки паперу, бюрового запотребування та реклями буде заступлена більше як 800 фірмами. Понад 1.300 фірм виставить хатне знаряддя, понад 1.700 фірм шкіряні й ґалянтерійні товари й біжутерію, 650 фірм забавки, музичні інструменти та спортове приладдя. Крім цього харчева промисловість та хемічна й оптична індустрія. В загальному в державному весняному ярмарку в Ляйпціґу візьме участь понад 6500 фірм. Це доказ, що теперішня війна зовсім не захитала господарської сили Німеччини.

— ЗБІРКУ СТАРОГО ПАПЕРУ, що її ще так недавно висмівала в Німеччині Анґлія, тепер у часі війни починає й сама інтензивно переводити. Але й тут з огляду на брак відповідної організації до переведення збірки. та на брак відповідного вирозуміння серед широкого загалу й його співпраці, Анґлія мусить вдоволитися тільки намаганням. Згідно з повідомленням анґлійського радія, в листопаді мин. року зібрано ще тільки 20.000 тон старого паперу, а це в порівнанні з місяцем липнем 1940 р. означає зменшення на кругло 50%. Такий лихий вислід збірки та щораз більший брак паперу. спонукав британське міністерство муніції розпочати за збіркою старого паперу нову кампанію та переводити її іншими методами. По втраті доставця паперу на европейському континенті (з балтійських держав Анґлія спроваджувала перед війною кругло 40% цілого свого імпорту паперу), намагалася Анґлія осягнути деяке вирівнання збільшеними закупами в Канаді. Канада перед війною покривала 14% анґлійського запотребування на папір і папу. В першому році і канадійські достави паперу до Анґлії і з інших країв ще більше зменшилися, не зважаючи вже на те, що неодин навантажений папером корабель пустили на дно моря німецькі підводні човни.

†

ОЛЬГА СКАСКІВ,
емеритована учителька,

упокоїлася 26. І. ц. р. Похорон відбудеться з каплиці на Раковицькому цвинтарі в середу 29. І. в год. 14.30. Знайомих просимо взяти участь.

Сестра й товариші чоловіка.

Малий фейлєтон

На гладкій дорозі

Миряни мастили себе по щелепах і штовхали попід ребра аж гомін ішов по майдані.

Мальована, тичкувата цяця в „болеро" свиснула мене з розмахом позавуш і щезла наче сон десь за закрутом.

У моїх жилах раптом забурлила кров, очевидно моїх славних предків, що і т. д. Я загудів (приблизно) наче ранений тур.

— Помсти! — загорлав у мені якийсь унутрішний, атавістичний голос. — Помсти, ах, помсти! Бач, роззяво, вже й жінки ґедзґаються-боксуються, а ти де?

Я без надуми, кровожадно припав до якогось неповинного типа, що саме навинувся мені під руки. Я підсвідомо почував, що переді мною тепер акутне завдання. завдати цьому доброму чоловікові нищівного вдару.

Мій „простий" у бойовому засліпленні не попав, куди слід, не попав у носяру неповинного горопахи.

Я викінчив його, не зважаючи на хаотичну оборону вже в другій рунді, блискавичним, величнім „серпом".

Горопаха позбирався самотужки зі землі та з підозрілими вогниками в очах, приговорюючи це й те, підступав до мене.

Всетаки моя блискуча перемога не перевернула мені в голові, не вбила мене в пиху. Я скромно, покванцем дременув геть із рінґу, не дожидаючи на овації публики й сумнівну подяку горопахи.

— Iucundi acti labores! — міркував я вже з двадцять метрів завдальшки від місця блискучої перемоги, підскочив на радощах і вхопив пристрасно в обійми чарівну, елеґантну даму з блакитними, наче фіялки, очима.

Одначе це істеричне й витрішкувате опудало, що йому геть чужі були тайни кохання, зафиркалось чорт зна чого й якого біса.

— Що ви собі дозволяєте? — заверещало. — Я вас не знаю! Я не роблю на вулиці знайомства!

Я з дивенного дива аж присів, просто таки з розгону сів на хіднику.

Грубому телепневі, що запримітив цю нудну сцену, зібралось на сміх і він зареготав наче причинний.

Раптом його очі помутніли, посоловіли й задубіли.

— Гополя! — гукнув наче з мушкета, закрутився в якійсь дуже складній, акробатичній, танковій фіґурі та втелющив собою об хідник, аж камяниця затруслась.

— Прошу! — звернувся він до мене, підводячись і придержуючи дбайливо свою задню кишеню. — Най то шляк... І хто тут винен, питаю? Жиди! Геть із ними! Вишкрябали, кляті, всенький сніг із хідників і народ хрищений страдає. Чи ж не так? Га?

Я махнув рукою, опісля замахав обома руками й гепнув навколішки перед якимсь кожухом.

Глипнув угору.

На вершку кожуха появилось обличчя мого друга.

Він був помітно зворушений моїм упадком і добряга погладив мене по моїй лещетарці.

— Встань, гнаний і голодний! — промовив підбадьорююче. — Не треба так! Навіщо стільки театральности? Скільки тобі треба?

Десять злотих треба було, друг позичив двадцять.

Моя вдяка була без меж і я надоптав нагнітку мого друга. Ми швидко побились і пішли на вечерю.

ШУМ.

Матсуока обвинувачує Злучені Держави

ТОКІО, 28. І. — У Білому Домі, осідку американського президента в Уошинґтоні, звикли вже говорити про те, немов держави оси мають аґресивні наміри супроти Америки. Тепер Гол висловився перед заграничною комісією палати послів про аґресивні наміри Ніппону. Коли він хотів цим ослабити закиди Матсуоки, які японський премієр висказав перед кількома днями на адресу політики Злучених Держав, то цей контрудар Гола попав у порожнечу. На бюджетовій комісії палати послів ніппонського парляменту мін. Матсуока дав Голові гостру відсіч. Матсуока висловився так:

„Анґльосаси з одного боку намагаються вдержати засаду „статус кво", з другого боку, коли ця засада торкається Ніппону, вони роблять спроби її змінити. Цим виказують принаймні свою непослідовність. Вони намагалися вмішуватися за допомогою женевської Ліґи Народів у справи Далекого Сходу, хоч женевська Ліґа мала за мету вдержати незмінний стан на Далекому Сході. Вони також хотіли накинути свою політику Китаєві. При тій нагоді вони злегковажили давний історичний звязок, що його має Ніппон із тим простором. Манджурська справа була тільки закінченням відповідного ходу подій, але не причиною неспокою світу, що загрожує підставам цивілізації. Що б зробили Злучені Держави, коли б опинилися в такій ситуації? Ніппонові закидають, що він хоче заволодіти західньою частиною Тихого Океану. Ніппон завсіди зазначував, що його мета — такий лад у Східній Азії, що виключав би завоювання, гнет та експльоатацію. Що Злучені Держави можуть мати проти цього? Навіть коли б Ніппон задумував щось темне, як каже Гол, то чи це справді такі надзвичайні пляни? Коли тільки перевірити американську політику, то треба дивуватися, що Америка критикує Ніппон саме за це. Америка має переможний вплив на західню півкулю і це було б завсіди льоґічним, коли б Злучені Держави не журились іншими просторами, як нпр. Східньою Азією. Бо ж Ніппон займає там становище, що забезпечує мир та порядок. Було б дуже добре, якщо б американці усвідомили собі, що причиною конфлікту між Ніппоном та Америкою стала міжнародня політика Злучених Держав. Ані Німеччина, ані Італія чи Ніппон не мають програми необмежених завоювань, як також не мають наміру нищити „підстави цивілізації". Навпаки, ці держави щиро й чесно змагають до того, щоб створити новий, справедливіший лад у світі. Чи воно не було б корисне для світового миру, коли б американський народ дійшов до того, щоб міг зрозуміти також інших".

На закінчення Матсуока зазначив, що мабуть Злучені Держави вважають Австралію та Нову Зеляндію своєю першою фронтовою лінією. Тому вони фальшують доктрину Монро. Є нісенітницею говорити, що Ніппон нахабний тому, що хоче заволодіти західньою частиною Тихого Океану. Ніппон мусить опанувати західній Пацифік не у власному інтересі, але в інтересі людства. Ніппон мусить жадати, щоб Америка провірила своє становище.

Короткі вістки

= ЛОРД УІЛИНҐТОН, що недавно пробував щастя в Арґентині та Параґваю, виїхав уже з Перу. Він тепер їде закидати сіті на Еквадор.

= АНҐЛІЙЦІ ЗАГАРБАЛИ найбільший французький корабель „Іль де Франс" з метою перебудувати його для військових цілей. Перед капітуляцією Франції „Іль де Франс" виїхав з Ню-Йорку у невідомому напрямі.

= НЕДАЛЕКО АНҐЛІЇ пішов на дно голяндський корабель „Бемстердійк", що був на послугах Анґлії.

= ҐЕНЕРАЛЬНИЙ РЕЗИДЕНТ ТУНІСУ, адмірал Естева, виїхав на інспекційну подорож у глибину країни.

= АНҐЛІЙСЬКА САМОВОЛЯ. Професор міжнародного права паризького університету Ле Фір помістив статтю у „Пті Парізіен". На його думку, анґлійці не мали найменшого права конфіскувати французький корабель „Мендозу".

При всяких оголошеннях, що їх надсилають до Адміністрації для вміщення в часописах, треба надсилати одночасно належитість та подати, чи оголошення має бути вміщене в ЩОДЕННИКУ „Кр. Вісті“ чи ТИЖНЕВИКУ, чи, може, в ОБОХ часописах.

Ніппон змагає до відбудови Далекого Сходу

Рішення ніппонського сенату.

ТОКІО, 28. І. — Ніппонський сенат прийняв у понеділок 27. ц. м. таку постанову: „Уряд повинен відважно та з усією енергією непохитно здійснювати політику цісарства та якнайосновніше передумати майбутні наслідки внутрішнього і зовнішнього положення. Уряд повинен придержуватися цісарських декретів, що їх видали з метою зміцнити положення в Азії і в той спосіб служити цісареві та здійснювати бажання народу“.

Дальше кн. Ітшійо пояснив сенатові другу його постанову. Її зміст такий: Ніппон змагає до відбудови Далекого Сходу. Деякі народи зрозуміли це згідно з дійсністю. Треба щораз більше затіснювати взаємини з тими народами. Треба продовжувати дипльоматичні зусилля, щоб освідомити також й інші народи. На всякий випадок треба постійно змагати, щоби позбутися всіх перепон, що спинюють Ніппон у змаганнях здійснити свої цілі. Врешті сенат рішився піддержати уряд усіми засобами.

—o—

Лорд Гелифекс у Злучених Державах

УОШИНГТОН, 27. І. — У пятницю прибув до Америки новий анґлійський амбасадор лорд Гелифекс. Він причалив до пристані Аннополіс, де його очікував през. Рузвелт, що запросив Гелифекса на свій яхт „Потомек“.

Свою подорож до Америки відбув Гелифекс на найбільшому та наймогутнішому анґлійському кораблі „Кинґ Джордж V“.

Перед своїм відїздом до Уошинґтону Гелифекс натякнув журналістав, що Америка не помагає Анґлії у відповідному темпі та зазначив необхідність скорої допомоги для Великої Британії.

Незвичайна подорож англ. амбасадора

УОШИНГТОН, 27. І. — Новоіменований анґлійський амбасадор в Уошинґтоні лорд Гелифекс прибув туди мин. пятниці на модерному лінійному кораблі „Кінґ Джордж V“, містоти 35.000 тон. У пристані Аннополіс очікував на нього президент Рузвелт на власному яхті „Потомек“. Лорд Гелифекс заявив журналістам, що Америка не допомагає Анґлії у потрібному скорому часі. Він підкреслив потребу негайної допомоги Злучених Держав для Англії.

Це вперше анґлійський амбасадор прибув до Америки у великій тайні, на найбільш модерному военному кораблі, під охороною багатьох нищильників і підводних човнів, щоб оминути атаки німецьких підводних човнів і бомбовиків.

—o—

МАРШАЛОК ПЕТЕН ЛЮДИНОЮ ПРОВИДІННЯ.

Католицький епископ про голову французької держави.

Женева, 28. І. — Французький католицький щоденник „Ля Круа“ повідомляє, що французький епископ Жірба у Ліль видав пастирське послання до вірних. Преосвященний Жірба так пише в цьому посланні про маршала Петена: „Не лякаємося сказати, що під сучасну пору маршал Петен став людиною провидіння, того провидіння, що призначила французький нарід поширювати слова Євангелії та рятувати надбання християнського ідеалізму. Провидіння поклало на французів місію зберігати цивілізацію. Всі французи повинні працювати згідно з наказами провидіння та гуртуватися біля особи вождя. Його завдання — оздоровити французьку націю“.

—o—

ПАНЦИРНЕ АВТО АНҐЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ.

Штокгольм, 28. І. — З Лондону повідомляють, що там збудували новий самохід, призначений для короля Юрія V. Мета цього авта — забезпечувати короля від куль та відламків бомб. Шиби цього авта виконані зі спеціяльного шкла, що його не пробивають кулі. Дах так зладжений, що хоронить перед відломками бомб, що вибухають поблизу. Каросерія авта помальована чорною фарбою. Автомобіль має звичайний реєстраційний знак, а не спеціяльний знак, що його мають усі королівські авта. Цим новим королівським автом кермує один старшина анґлійського корпусу панцирних самоходів.

ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні оголошення

Заінтересованим подаю до відома, що машина марки „Адлер“ вже продана — Ю. Глушевський, Краків. 539 1-1

З нагоди імянин Е. Паладійчук складаю на Українських Інвалідів 50 зол. Ю. Глушевський, Краків. 1—1

З Отинії — Пан Роман Ковальський подасть свою теперішню адресу на Тарнів — Wallstrasse 16 — Верплер. 540 1-2

Пошукую першорядного кравецького челядника — українця від зараз. Бурка Василь, Кармелітська 46, оф. С. м. 14. 541 1-2

Село Сопіт-Підгородці, пов. Сколе. Сень Бренець, Дмитро Бренець, Стаха зголоситься у важній справі. Хто знав би що про них, прошу написати на адресу Юрко Гарасимів, Краків, Баторого 17/6. 1-1

Бабич Андрій „Бистре“, повіт Турка, відізвися на адресу: Бабич Михайло, Watenstedt über Braunschweig, Lager 23, Stube 88. 2-2

З нагоди імянин о. Е. Ф. складає на Зимову Допомогу 50 зол. Ю. Глушевський, Краків. 1-1

Друзі із села Теняви, пов. Долина, відгукніться на адресу Ониськів Осип, Криниця вілля „Roma“. 544 1-1

Дівчина або жінка до домашн. господарства (двоє дітей 7 і 6 літ) від зараз до Бресляв потрібна. Інтелігентні особи мають першенство і права родини. Зголошення до „Крак. Вістей“ для „Бресляв“. 545 1-4

Твори В. Стефаника києвського видання Книгоспілки куплю. Зголошення до „Крак. Вістей“ для Б. Р. 546 1-2

Друкарський складач (машиновий або ручний) негайно потрібний. Зголошення до Адміністрації „Кр. Вістей“ під число: 530. 2-3

Іване Чопик (Борівка Нижня) відозвися на адресу: Теодор Чопик, Skarżysko-Kamienna „Hasag“. 2-4

Німецьке Тов. Обезпечень „Silesia“, представник для українців в Ген. Ґубернаторстві інсп. Козій Степан, Краків, вул. Крупніча 22, м. 6. — Конто „Українбанку“ в Кракові. Переводить обезпечення від вогню, влому цивільно-правної відповідальности, самоходової правної відповідальности, нещасливих випадків, транспортів. 475 10-21

Шевське приладдя

всякого рода, пасти, вкладки до взуття, шкіряні й залізні, зберігачі підошви і т. д., дістанете найдешевше у гуртовому й детайлічному складі фірми

Г. Бронер у Кракові,

вул. Дітля 48, тел. 169-86 під німецькою комісарською управою.

543 Українська обслуга. 1-9

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол. 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.“: Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередну адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва“ Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20 гр.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чітку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво“, Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230-39.
З друкарні „Нова Друкарня Денникова“ під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag“ G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei“, Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79